

Drikkevanskildene må fortsatt beskyttes

I Aftenposten 22. oktober 2010 kunne vi under overskriften «Tatt for tjuvfiske i Maridalsvannet» lese: «Sportsfiskeentusiastene Lars Lenth og Lars Nilssen mener forbudet mot å fiske i drikkevanskilden Maridalsvannet og 24 andre vann har gått ut på dato». De mener at vannene, som i dag har drikkevannsrestriksjoner, kunne blitt flotte sportsfiskevann, og med den fordel at de ligger i umiddelbar nærhet til tett befolkede områder. De mener at Oslo kommune tviholder på et gammelt regelverk, og ser ikke poenget med å stenge «disse perlene» etter at nye Oset vannbehandlingsanlegg ble tatt i bruk. Duoen peker på at eksempelvis Farrisvannet i Larvik, Jonsvannet i Trondheim, Glomma og Randsfjorden alle er drikkevannskilder, og at det her aldri har vært snakk om fiskeforbud på grunn av forurensningsfaren.

De fleste større vannverkene i Norge, og mange andre mindre vannverk, har bygget ut vannbehandlingsanleggene slik at de tilfredsstiller drikkevannsforskriftens krav om minimum to hygieniske barrierer. Trenger vi da å opprettholde strenge restriksjoner for å beskytte våre drikkevannskilder mot forurensning? Norsk vannforening mener at svaret er ja!

Norge har lange tradisjoner for å ivareta den hygieniske sikkerheten ved en kombinasjon av naturlige og tekniske barrierer. Argumenter for dette har vært at en slik kombinasjon sikrer uavhengighet, om en av barrierene skulle svikte vil den andre barrieren med stor sannsynlighet fortsatt fungere. En naturlig barriere har også vært ansett som sikrere enn en vannbehandlingsbarriere, som er mer utsatt for menneskelig og teknisk svikt. Denne tradisjonen har medført at mange drikkevannskilder er beskyttet mot forurensninger ved strenge klausulerings-

bestemmelser. Det vil være vanskelig for ikke å si umulig å gå tilbake dersom man gir slipp på slike ervervede rettigheter.

Om drikkevannet er forurenset med smittsomme mikrober, vil et kortvarig brudd i de hygieniske barrierene kunne få store konsekvenser. Klimaendringer, og økt reiseaktivitet, vil kunne påvirke mikrobefloraen og øvrig råvannskvalitet slik at vannbehandlingen ikke lenger er tilstrekkelig, og selv om det er bygget inn god sikkerhet i vannbehandlingen, er faren for teknisk og menneskelig svikt allikevel til stede. Da er god råvannskvalitet betryggende å ha. Det blir derfor enda viktigere å sikre både god råvannskvalitet og tilfredsstillende tekniske barrierer i framtiden. Barrieretankegangen må omfatte både naturgitte, tekniske og driftsmessige hensyn, og det er på tide å innføre begrepet «multiple barrierer».

Attraktiv beliggenhet medfører et press på bruk av vannkildene og omkringliggende områder til utbyggings- og friluftsmål. Mange vannverk registrerer en økning av motorisert ferdsel og annen aktivitet i tilknytning til sin drikkevannskilde. Hjemmelsgrunnlaget for å kunne begrense forurensende aktivitet i og rundt drikkevannskildene har vært diskutert lenge. Drikkevannsforskriftens § 4 hjemler et generelt forurensningsforbud. Mattilsynet har gjennom flere år hatt dette hjemmelsgrunnlaget for beskyttelse av vannkildene til vurdering, og signalene er at annet regelverk i større grad skal sikre drikkevannskildene mot forurensende aktivitet. Det er derfor bekymringsfullt at Miljøverndepartementet nå foreslår en endring i småbåtloven § 40, slik at det generelle forbudet mot bruk av vannscootere og lignende motordrevne mindre fartøyer oppheves.

At noen går rundt en drikkevannskilde med fiskestanga er i seg selv ingen trussel mot vannkvaliteten. Å innføre nye restriksjoner vil kreve god dokumentasjon, slike tiltak må derfor ses i lys av hva det er realistisk å oppnå. Vannverkene anbefales imidlertid ikke å gi slipp på ervervede rettigheter. Om man åpner for én type aktivitet kommer man fort i en situasjon der det må settes en grense for hva som kan aksepteres av annen

aktivitet. Vi skal praktisere et føre var-prinsipp, og historien fram til i dag har vist en utvikling i retning av strengere reguleringer. Det er ingen grunn til å mene at denne utviklingen bør stanse, spesielt sett i lys av de klimatiske og samfunnsmessige endringer som ligger foran oss.

Norsk vannforening

Den storsinnede
finner glede i fjellene,
den vise
finner glede i vannet.

Japansk ordtak.
Er også kjent fra
Konfutses Samtaler

Design, Petter Wang